

Als je wat gevonden hebt:

1. Meld je vondst(en).
2. Noteer waar je je vondst hebt gedaan (met coördinaten of met een GPS-systeem op je mobiel).
3. Noteer vondstomstandigheden (na een storm, na zandopspuiting).
4. Noteer wie de vondst deed en waar deze wordt bewaard.
5. Maak een 'veldfoto' van je vondst en thuis een 'documentatiefoto' met een liniaal – of gebruik de maatbalk hier links op deze flyer!
6. Monitor je vondsten. Bot, gewei en ivoor kunnen het best enkele weken ontzout worden in water (om de dag verversen).
7. Behandel fragiele vondsten eventueel door ze te impregneren. Let wel op dat onderzoek daarna meestal niet meer mogelijk is.

Strandstruindag gemist, maar wel iets gevonden? In deze folder staat meer informatie wat ermee te doen!

OP JACHT NAAR DOGGERLAND

Wat nu de Noordzee is, was vroeger land, waar mensen en dieren leefden. De resten van deze mensen en dieren zijn op het strand te vinden. Bijna een miljoen jaar geschiedenis, letterlijk voor het oprapen!

Het Rijksmuseum van Oudheden maakte deze folder vol tips en tricks zodat je zelf op het strand van de Zandmotor op jacht kunt gaan naar vondsten uit Doggerland.

Menselijke resten

- Meldplicht
- Recente resten: melden bij de politie. Samen met het NFI kunnen zij DNA onderzoek doen om bijvoorbeeld nabestaanden op te sporen.
- Fossiele resten: melden bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Rijksmuseum van Oudheden en/ of Werkgroep Steentijd Noordzee (Doggerlandarcheologie@gmail.com).

Archeologische artefacten

- Meldplicht
- Melden bij: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed via Archis, het Rijksmuseum van Oudheden (per email), bij de archeologische diensten van provincie en gemeenten en/ of bij de werkgroep Steentijd Noordzee (Doggerlandarcheologie@gmail.com).

Fossiele dierlijke resten

- Geen meldplicht
- Vondsten van Maasvlakte 2: melden op oervondstchecker.nl (Naturalis)
- Vondsten van andere stranden: determineren kan via Naturalis of het Natuurhistorisch Museum in Rotterdam. Je kan je ook aanmelden bij de Werkgroep Pleistocene Zoogdieren.

Zoektips voor op de Zandmotor

Het beste kan je zoeken aan de vloedlijn: daar waar het water en het zand elkaar tegen komen, en bij de schelpenbanken (stukken met veel schelpen).

De belangrijkste tips: heb geduld, maak meters, en vergeet niet te genieten!

LET OP bij het wandelen

- Houd altijd het weer en de zee in de gaten. Zorg dat je niet verrast wordt door slecht weer of opkomend tij.
- Volg altijd de wandelroute. Zo voorkom je dat je ingesloten raakt door opkomend water.
- Mocht je op de Zandmotor verdwalen, loop dan naar de Argusmast. Wanneer je bij de mast bent, kun je naar het strand lopen.
- Let op de borden en vlaggen. Borden geven aan of er een zwemverbod van kracht is.
- Bel 112 bij noodgevallen.
- Volg de aanwijzingen van de toezichhouders en de reddingsbrigade.

Deelname aan deze activiteit is voor eigen risico.

@oudheden
@projectdoggerland

@rijksmuseumvanoudheden
@projectdoggerland

En verder

- Vergeet je niet in te smeren met zonnebrandcrème!
- Afval? Gooi het in een afvalbak. Dank je wel :-)
- Leuke foto? Deel het met ons op social media!

Vind jij de volgende vuistbij?

Tentoonstelling & boeken

Het publiksboek 'Doggerland. Verdwenen wereld in de Noordzee' (nu ook in het Engels!) en het kinderboek 'Onder de golven' zijn verkrijgbaar in de museumwinkel & online.

WAT KAN IK VINDEN?

Op het strand zijn altijd interessante dingen te vinden, zoals mooie schelpen en drijfhout. Wat je van Doggerland nog terug kan vinden, zijn stukjes bot van bijvoorbeeld een mammoet of een oeros, vuurstenen werktuigen, en spitsen van been en gewei. Hieronder een paar voorbeelden.

Vuursteen

Vuursteen is een heel hard gesteente, vaak donkerbruin of donkergrijs van kleur. Op het strand is veel vuursteen te vinden. Het meeste is natuurlijk, maar sommige stukken zijn door mensen bewerkt. Vuursteen kun je namelijk zo breken dat je scherpe randen krijgt om mee te snijden of te schrapen.

Vuursteen werd in Doggerland gebruikt om allerlei werktuigen mee te maken, zoals bijlen, speerpunten. Kijk goed naar de randen van het vuursteen dat je vindt: zijn die scherp? Of juist regelmatig bewerkt? Heeft het stuk regelmatige 'golven' over het oppervlak lopen?

Misschien dat het wel een vuurstenen werktuig is: vraag het vooral een expert!

TIP
Als je vuursteen tegen het licht houdt, is het doorzichtig op de dunne stukken.

Geknobbelde hartschelp

Deze schelpen komen uit een tussenijstijd – toen er even zee was – en zijn wel 125.000 tot 110.000 jaar oud! Ze zijn te herkennen aan de vele ribbeltjes langs de rand van de schelp. Als je de schelp tegen het licht houdt, is hij niet doorzichtig.

AFSLAGEN zoals deze worden het vaakst gevonden, maar zijn juist ook moeilijk te herkennen als bewerkt

Steen

In Doggerland werden ook andere steensoorten gebruikt voor werktuigen. Links zie je bijvoorbeeld een graafstokverzwaring. Kijk goed of een steen een bijzondere vorm heeft, of een gat erin.

Fossiel bot & gewei

Bot heeft een gladde buitenkant en een ruwe binnenkant. De binnenkant heeft vaak hele kleine gaatjes – de resten van het beenmerg -, of sporen van bloedvaten. Gewei is juist bobbelig aan de buitenkant. Het heeft een sponzige kern. Fossiel bot en gewei zijn erg hard: als het kapot gaat als je er op drukt, is het waarschijnlijk drijfhout.

Bot en gewei werd in de prehistorie gebruikt om allerlei werktuigen mee te maken, zoals hakken, bijlen en pijlpunten. Je kan op de Zandmotor ook 'restafval' uit Doggerland vinden: stukken been of gewei met snij- of slijpsporen.

AFVAL van been- en geweibewerking kun herkennen aan dit soort snijsporen.

SPITSEN werden gebruikt bij de jacht. Ze zijn langwerpig, en aan één kant hebben ze vaak kartels. Ze zijn gemaakt van bot of van gewei, en tussen 3 en 20 cm lang.

BELANGRIJK
Mensenbot gevonden? Raak het niet met je blote handen aan. Dat vermindert de kans op succesvol DNA-onderzoek. Pak het op met een schone papieren zakdoek, doe het in een schone plastic zak en bewaar in de koelkast.

Links is een **HAK** van **BOT**. Rechts is een **BIJL** van **GEWEI**, met nog een restje hout van de steel in de doorboring.